

Dosarul nr. 2ra-437/20

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. V. Suceu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Asociația Obștească „Flutura”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Flutura” împotriva lui Dumitru Midori cu privire la încasarea datoriei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 iunie 2017, Asociația Obștească „Flutura” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Midori solicitând încasarea datoriei în mărime de 6900 de lei și repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în temeiul art.17 lit. g) din Legea nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, consumatorul este obligat să achite, în termenele stabilite, facturile pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Pârâțul nu achită consumul de apă din luna septembrie 2016.

Totodată, a menționat că la 04 octombrie 2009 a fost întocmit procesul-verbal privind darea în exploatare a echipamentului de măsurare. La 10 februarie 2010 a fost încheiat cu pârâțul contractul de aprovizionare cu apă.

Reclamantul a reiterat că pârâțul nu achită consumul de apă folosit, iar în luna iunie 2012 gospodăria a fost deconectată de la apeduct din stradă, deoarece nu li s-a permis accesul la contorul din fântână. Pârâțul de sine stătător s-a conectat la apeduct, prin ce a încălcat prevederile legislației în vigoare. În acest sens, a precizat că nu s-a adresat în instanța de judecată, deoarece a crezut că pârâțul a înțeles greșeala sa și își va cere scuze, însă în zadar.

De asemenea, a afirmat că la 28 august 2014 angajatul de la apeduct Ion Țibernii, a fost împuternicit să deconecteze de la apeduct toți consumatorii care nu achită facturile mai mult de 2 luni, iar dintre ei este pârâțul Dumitru Midori, care avea o datorie restantă în mărime de 1606 lei pentru perioadă de un an și trei luni. Pârâțul nu i-a permis lui Ion Țibernii de a-l deconecta de la apeduct.

În data de 05 iulie 2015, împreună cu lăcătușul Ion Țîbernii au scos contorul de apă în prezența soției pârâtului, Natalia Midori, pentru a-1 prezenta la autoritatea centrală de metrologie a Republicii Moldova pentru verificarea metrologică. În aceeași zi de 05 iulie 2015, au fost scoase în total 29 de contoare, care au fost prezentate spre verificare la data de 06 iulie 2015 și la 07 iulie 2015 au fost conectate la apeductele respective.

Reclamantul a susținut că, la 29 septembrie 2016, Ion Țîbernii a verificat contorul pârâtului și a constatat indicațiile acestuia de 1357 m³. La 26 noiembrie 2016 a fost întocmit un act referitor la faptul că contorul pârâtului nu funcționează. La 24 noiembrie 2016 pârâtului i-a fost instalat un contor nou, deoarece cel vechi era nefuncțional.

La 29 noiembrie 2016 a fost întocmit un act de sistare a apei și la aceeași dată a fost emis un ordin de deconectare de la sistemul public de alimentare cu apă. La încercarea de a deconecta gospodăria de la apeduct, au venit Dumitru Midori, soția sa și Afanasie Rațoi, care nu le-a permis să efectueze lucrările de deconectare.

Prin încheierea protocolară din 15 noiembrie 2017 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Afanasie Rațoi.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Flutura” împotriva lui Dumitru Midori, intervenient accesoriu Afanasie Rațoi cu privire la încasarea datoriei și a prejudiciului moral.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească „Flutura” și s-a menținut hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

La 26 decembrie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.34), Asociația Obștească „Flutura” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând repunerea în termenul de decalare a recursului, admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi decizii de către Curtea Supremă de Justiție.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța a interpretat eronat legea, nu a apreciat corect probele prezentate de martorul Ion Țîbernii, care sunt în interconexiune cu solicitarea de prezentare a contorului. Cerința a rămas fără examinare, iar în opinia recurentului, i s-a încălcat drepturile.

Totodată, a menționat că instanța de apel a motivat soluția sa prin lipsa probelor, ceea ce nu are nimic comun cu cererea de apel. Instanța de apel nu a constatat faptul refuzului de a fi prezentat contorul. Or, instanța de apel era obligată să constate dacă instanța de fond a cercetat probele pertinente care confirmă circumstanțele declarate, iar cercetarea cauzei nu s-a realizat multiaspectual și complet.

În ceea ce vizează repunerea în termenul de contestarea, recurentul a precizat că decizia primit-o în luna mai, anul 2019, la solicitarea sa. Or, inițial a pierdut încrederea în justiție, de aceea nu a declarat recurs. Însă i-au apărut în prezent suspiciuni la faptul examinării superficiale a cauzei, având în vedere legăturile de afinitate între pârât și finul de cununie al unui membru al completului de judecată al instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului declarat de Asociația Obștească „Flutura”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Art. 434 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă statuează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost adoptată la 11 decembrie 2018 și a fost expediată participanților la proces prin intermediul poștei la 10 ianuarie 2019 (Vol.II, f.d.26), însă lipsesc date despre recepționarea copiei deciziei de către recurent.

Totodată, în textul recursului recurentul a indicat că a primit decizia instanței de apel în luna mai, anul 2019, la solicitarea sa.

Pornind de la textul normei de drept procedural citate *supra*, din care se deduce expres că termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, Asociația Obștească „Flutura” a depus cerere de recurs la 26 decembrie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.34).

Deși, din textul recursului se distinge că recurentul a luat cunoștință de decizia contestată în luna mai, anul 2019, contrar prevederilor legale care stipulează expres termenul de contestare de 2 luni, depune cererea de recurs abia la 26 decembrie 2019, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.34).

Subsidiar, Completul notează că decizia instanței de apel din 11 decembrie 2018 a fost publicată la data de 08 februarie 2019 pe portalul instanței de judecată, care, la fel, putea servi o sursă de informare despre decizia instanței de apel.

Completul precizează că termenul de declarare a recursului în Secțiunea a 2-a este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit. Or, termenul de decădere este termenul în înăuntrul căruia persoanele sunt obligate să-și exercite dreptul de a efectua un act procedural, sub sancțiunea încetării acestui drept.

Respectiv cererea recurentului formulată în cererea de recurs de a fi repus în termenul de declarare a recursului, urmează a fi respinsă.

Or, art. 434 alin. (2) Cod de procedură civilă stipulează expres că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Subsecvent, Completul reiterează că termenul de decădere este intervalul de timp în interiorul căruia titularul unui drept subiectiv este obligat, printr-o dispoziție legală imperativă, să-și exercite acel drept, într-un anumit mod sau în anumite condiții, sub sancțiunea stingerii dreptului respectiv. Termenul de decădere are ca efect pierderea dreptului subiectiv însuși, acest termen nu poate fi suspendat sau întrerupt și este incompatibil cu instituția repunerii în termen.

În această ordine de idei, Completul relevă că la caz depunerea cererii de recurs s-a realizat cu omiterea termenului legal, în situația în care urma a se interesa de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în special în caz, procesul a fost inițiat la cererea recurentului.

Mai mult, în cererea sa de recurs recurentul nu a explicat ce l-a împiedicat să ia cunoștință despre decizie mai devreme sau cel puțin nu a menționat dacă a încercat să afle despre progresul procedurilor judiciare inițiate de el.

Alegația recurentului precum că nu a declarat recurs la recepționarea deciziei, deoarece ar fi pierdut încrederea în justiție, nu poate modifica soluția instanței de recurs, în situația în care legiuitorul a stabilit expres că termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Astfel, în situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul conchide că recurentul a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

Or, în cauza Bodi vs Republica Moldova, cererea nr. 7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019, §§ 23-24, Curtea a considerat că prin admiterea recursului după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*. Astfel, Curtea Supremă de Justiție a încălcat principiul securității raporturilor juridice și a încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție, astfel a avut loc violarea Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea Brumărescu vs Romania [GC], nr. 28342/95, §§ 61 și 62).

Adițional, Completul notează că în jurisprudența CtEDO, în cauzele față de Republica Moldova, s-a mai punctat că legislația moldovenească prevede un termen limită de adresare cu recurs până a deveni o decizie definitivă. Astfel, Curtea a constatat o violare atunci când autoritățile au admis un recurs depus după expirarea termenului de prescripție (Melnic c. Moldovei, §§ 41- 43; Istrate c. Moldovei, nr. 53773/00, §§ 53 - 55, 13 iunie 2006). În consecință, Curtea a constatat o violare a art. 6 § 1 CEDO în ceea ce privește principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Asociația Obștească „Flutura”, or, recursul a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea Asociației Obștești „Flutura” cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Obștească „Flutura” împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat